

Dresden, Leipzig en omgeving

REEDS VERSCHENEN

<p>DOMINICUS LANDEN- EN REGIOGIDSEN</p>	<p>Maleisië/Singapore Mali/Burkina Faso Malta/Gozo Marokko Mexico Namibië/Botswana/Zimbabwe Nederlandse Antillen en Aruba Nepal Nieuw-Zeeland Noorwegen Oman/VAE Oostenrijk Panama Peru Portugal Rusland Schotland Slovenië Spanje Andalusië Midden-Spanje Noordwest-Spanje Pyreneeën Sri Lanka Suriname Thailand Tsjechië Tunesië Turkije Verenigde Staten van Amerika De zuidwestelijke staten van Amerika (Californië/Nevada/Arizona/Utah) New England Vietnam Zambia/Malawi/Mozambique Zuid-Afrika Zweden Zwitserland</p>	<p>Venetië Wenen</p>	
<p>Albanië Argentinië Australië Birma (Myanmar) Bolivia Brazilië Cambodja Canada Caribische eilanden Chili China Costa Rica Cuba Denemarken Dominicaanse Republiek Ecuador/Galápagos Egypte Estland, Letland en Litouwen Finland Frankrijk Bourgogne Dordogne/Limousin (met Quercy en Berry) Elzas/Vozeugen/Jura (met Metz en Nancy) Languedoc, Cevennen en Tarn Normandië/Bretagne Pyreneeën Gambia/Senegal Georgië en Armenië Griekenland Griekenland Griekse eilanden Groot-Brittannië Centraal-Engeland Kanaaleilanden Schotland Zuid-Engeland Hongarije IJsland India India Zuid-India Indonesië: Java-Bali-Lombok Iran Israël en de Palestijnse gebieden Istrië en Kvarner Italië Midden- en Zuid-Italië Noord-Italië Sicilië Toscane/Umbrië/De Marche Jamaica Japan Jordanië Kenia/Tanzania/Zanzibar Kroatië Istrië en Kvarner Kroatië Laos Libië</p>	<p>DOMINICUS STEDENGIDSEN</p>	<p>DOMINICUS ADVENTURE</p>	
	<p>Barcelona Beijing Berlijn Bremen, Bremerhaven en Hamburg Dresden en omgeving Dublin Florence Frankfurt, Wiesbaden en Mainz Istanbul Kaapectad Keulen en omstreken Lissabon Londen Marrakech Moskou en Sint-Petersburg New York Parijs Praag Rio de Janeiro Rome Shanghai Sydney</p>	<p>Bergwandelen in British Columbia, Yukon en Alaska Bergtochten in de Cordillera Cantabrica en de Picos de Europa Trektochten in de Franse Alpen Bergwandelen in de Italiaanse Alpen Trekking in Ladakh Bergtochten in Noorwegen Trektochten in Patagonië en Vuurland Bergtochten in Schotland, Wales en Engeland Trekking in Zweden Bergtochten in de Zwitserse Alpen</p>	<p>DOMINICUS THEMA</p>
		<p>Brekend rood Chartergids wereldwijd Het Groene Hart Himalaya. In het spoor van het Tibetaans boeddhisme Koken uit je rugzak Langs Europa Nog geen krasje op een rots... Poollicht Reizen met respect La Ruta Maya. De wereld van de Maya's Thuis in Spanje Umbrië. In de voetsporen van Franciscus Verborgens Frankrijk</p>	<p>DOMINICUS TXT</p>
		<p>Andalusië Barcelona Berlijn Cambodja Chili/Paaseiland Cuba Estland, Letland en Litouwen Israël en de Palestijnse gebieden Istanbul Kaapectad Marokko Nieuw-Zeeland Noorwegen Normandië/Bretagne Peru Rome Toscane/Umbrië/De Marche Tsjechië Wenen Zuid-Afrika</p>	

Eric Strijbos

Dresden, Leipzig en omgeving

DOMINICUS
• STEDENGIDSEN •

Eerste druk, 2011

© MMXI Uitgeverij J.H. Gottmer/H.J.W. Becht bv, Postbus 317, 2000 AH Haarlem

E-mail: travel@gottmer.nl

Internet: www.dominicus.info

Uitgeverij J.H. Gottmer/H.J.W. Becht bv is onderdeel van de Gottmer Uitgevers Groep bv

ISBN 978 90 257 4872 2 / NUR 512

Tekst: Eric Strijbos, Utrecht

Cartografie: Yde Bouma, Leusden

Foto's: Eric Strijbos, behalve: 55ro (© Asisi Panometer Dresden); 23, 91, 109 (Deutsches Bundesarchiv); 30 (Bonnie Posner); 14ro, 15, 22, 581b, 103, 1111b, 114: voor zover bekend publiek domein

Redactie: Bureau InterPunct, Maastricht

Vormgeving en zetwerk: Jos Bruystens, Maastricht

Alle Gottmer-reisgidsen worden voortdurend geactualiseerd door een team van gespecialiseerde redacteuren en adviseurs. Natuurlijk kan het ondanks deze zorg voorkomen dat je op reis merkt dat er veranderingen hebben plaatsgevonden die onze redactie niet tijdig bereikt hebben. Wij stellen het op prijs als je ons informatie over gewijzigde omstandigheden wilt toesturen; daarmee help je ons de volgende herdrukken actueel te houden.

Inhoud

	Kaarten, plattegronden en kaders	7
	Een ander Duitsland	9
1	Kleine geschiedenis van Duitsland en Saksen	13
	Met zevenmijlslaarzen door de geschiedenis	13
2	Dresden: de oude stad	21
	Geschiedenis	21
	Frauenkirche	26
	Rond de Neumarkt	29
	Theaterplatz	30
	Zwinger	33
	Residentieslot	34
	Langs de Elbe	37
	Zuiden en oosten van de Innere Altstadt	39
	Eten en drinken in Dresden	41
3	Dresden buiten het centrum	43
	Innere Neustadt	43
	Aussere Neustadt	47
	Albertstadt	49
	Oosten	52
	Westen	56
	Eten in de buitenwijken	59
4	Elbedal	61
	Tussen Dresden en de grens	61
	Stroomafwaarts	68
5	Bautzen en de Oberlausitz	75
	Bautzen	75
	Oberlausitz	84

6	Leipzig	89
	Geschiedenis	89
	Rond de markt	92
	Rond het MBK	94
	Rond de Nikolaikirche	96
	Het Leipzig van Bach	98
	Runde Ecke	100
	Augustusplatz	100
	Restaurants in Leipzig	103
7	Leipzig buiten het centrum	105
	Oosten	105
	Zuiden en zuidoosten	108
	Westen	112
	Noorden	113
8	Omgeving van Leipzig	117
	Neuseenland	117
	Colditz en omgeving	119
9	Steden in het Ertsgebergte	123
	Freiberg	123
	Omgeving van Freiberg	130
	Seiffen	132
	Annaberg-Buchholz	134
	Omgeving van Annaberg-Buchholz	136
	Glashütte	137
	Praktische informatie	138
	Register	147

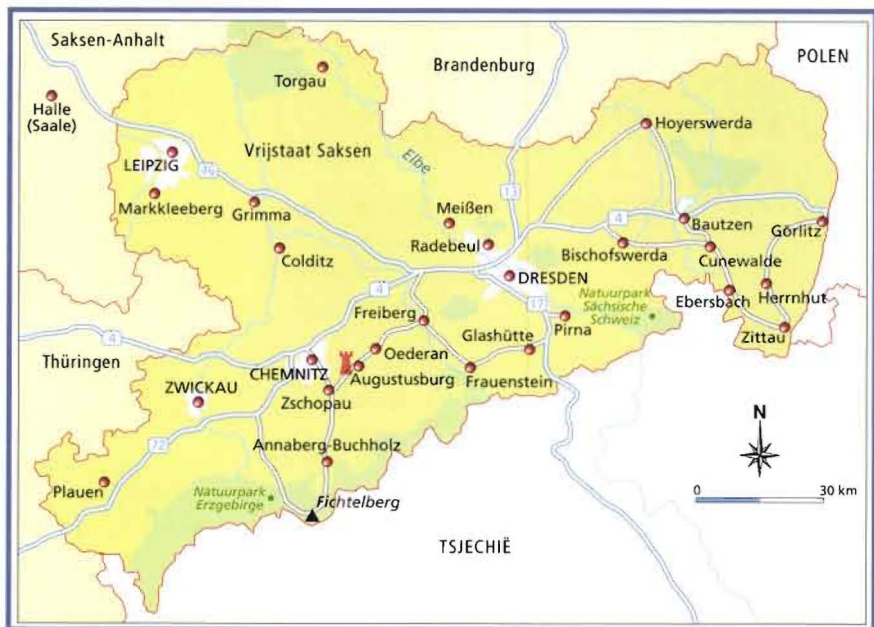
Kaarten, plattegronden en kaders

Kaarten en plattegronden

Kaart 1	8	Ex-Werelderfgoed	64
Kaart 2	27	Waarom is die kerk zo zwart?	66
Kaart 3	44	Van Stasi-indianen tot Öko-indianen	69
Kaart 4	50	Porselein	72
Kaart 5	62	Mosterd	81
Kaart 6	76	Sorben	82
Kaart 7	90	Umgebndhaus	85
Kaart 8	106	Hernhutters	86
Kaart 9	125	'Wir sind das Volk!'	91
		Faust, Goethe en Auerbachs Keller	94

Kaders

Dresden in een dag?	21	Nederlandse architectuur op de Augustusplatz	103
Mythevorming over het bombardement van 1945	24	Muziekstad Leipzig	105
KGB-agent Vladimir Poetin bij de bakker	29	Marinus van der Lubbe	109
Joods Dresden	49	Leipzig boekenstad	110
Canaletto of Bellotto	56	Bruinkool voor de wolkenfabriek	118
Twee romans	63	Zilver	123
		Een sterk staaltje	135
		DDR-bedevaartplaats	137

Saksen

Een ander Duitsland

Wij kwamen al jaren in Duitsland en vaak. Goed en goedkoop overnachten, goed en goedkoop eten, alles prima geregeld en opgepoetst... maar daarom misschien ook wel wat saai. Maar ja, dat was West-Duitsland. Op doorreis naar Polen besloten we eens in het plaatsje Colditz te overnachten. Na een lange rit misten we een afslag. Er volgde een verrassende rit door verlaten bossen, door grotendeels uitgestorven dorpen die ergens in de jaren dertig waren blijven hangen. Hier en daar nog een gotisch opschrift op de afbladderende muren en geen asfalt in de straten, maar bol staande klinkers. Colditz bleek een provinciestedje met het aantal inwoners van een Nederlands dorp, maar de woonblokken, het gymnasium en natuurlijk het kasteel leken allemaal te groot voor de omgeving waarin ze stonden. Ook daar was het stil. Maar saai? Nee. Het was of je rondliep in een geschiedenisboek. Het verleden was niet weggepleisterd en gepoetst, zoals in het Westen, maar hoogstens gerestaureerd, en vaker opgelapt of in verval. De historie was er altijd en overal: de communistische jaren, eigenlijk niet zoveel uit de dertien jaar van het Duizendjarige Rijk en daarvoor weer een Duitsland dat we in Nederland vergeten zijn, het keizerrijk: militaristisch, ambitieus, nationalistisch maar ook het land van de geleerden, de componisten, de schrijvers en de dichters dat vóór de wereldoorlogen een buurman was om tegen op te kijken. Later leerden we de steden kennen: Dresden en Leipzig. Dresden, zwierig en monumentaal, en Leipzig veel meer een gewone, maar ook gezellige stad, vol contrasten. Nieuwe glaspaleizen waren er verrezen

naast de statige blokken uit de keizer-tijd en het communistische beton. Net als in de dorpen waren er plekken waar het voor een stedeling onwezenlijk stil was. De mensen waren makkelijk aanspreekbaar en in de winkels had iedereen voor iedereen de tijd. Ook daar was het een ander Duitsland.

VERKENNING

De uitgangspunten van deze stedengids zijn de grote trekpleister Dresden en het verrassend interessante en authentieke Leipzig. Beide steden liggen echter bij of zelfs in mooie natuur, dus ook de omgeving krijgt enige aandacht. Veel Nederlanders die het gebied al kennen, en ook veel georganiseerde busreizen hebben het Ertsgebergte als uitgangspunt. De Sächsische Schweiz en de Oberlausitz zijn geliefd bij Nederlandse kampeerders. De reden daarvan is niet alleen dat het in Dresden en Leipzig (nog) niet makkelijk is om goede en goedkope hotel- of campingaccommodatie te vinden, maar deze gebieden zijn zelf ook aantrekkelijk. Het Ertsgebergte is bekend om zijn kersttradities en als wintersportbestemming, maar is ook 's zomers aantrekkelijk door de mooie natuur en lage prijzen. De Oberlausitz en de hoofdplaats Bautzen hebben een heel eigen natuur en cultuur.

In deze gids vind je hoofdstukken over het centrum, de buitenwijken en de omgeving van Dresden respectievelijk Leipzig, en hoofdstukken over het Ertsgebergte en over de Oberlausitz en Bautzen.

'Voor elk wat wils' is een cliché, maar voor dit beschreven gebied geldt dat je het zo cultureel of natuurlijk, zo 'bourgondisch'

Marktdag in Pirna

of 'actief' kunt maken als je zelf wilt. En daarbinnen is ook ruime keus. Dresden is rijk aan oude kunst, maar heeft ook de Neustadt met een rebelse jeugdcultuur, en Leipzig heeft juist een traditie op het gebied van hedendaagse kunst, en bruijt dankzij de aanwezigheid van een universiteit. De opera in Dresden is een bezoek meer dan waard, maar Leipzig heeft het Gewandhaus met zijn internationaal gerenommeerde orkest. De bourgondiërs kunnen kiezen uit de niet te ingewikkelde kost in een Biergarten of experimenteren met de streekkeuken van Saksen of gerechten uit Bohemen en Polen. Wie de muziek wil met de knop op tien, gaat uit in de Neustadt van Dresden of in Leipzig;

wie dat niet wil, zal merken dat bijna overal het levensritme anders is dan thuis. Wie zichzelf wil trakteren, kan gaan voor het duurste kaartje in de opera of een horloge uit Glashütte, maar verder is bijna alles goedkoop, en dat terwijl Duitsland toch al geen duur land is om vakantie te houden. De kwaliteit lijdt daar zelden of nooit onder, ondanks 44 jaar communisme. De inwoners van Saksen houden van kwaliteit en hebben een hoog arbeidsethos, ongeacht wat *Wessis* van hen mogen zeggen of denken.

Dus, haast u om dit stukje Duitsland te bezoeken, zolang het nog een 'ander Duitsland' is!

Eric Strijbos schrijft en vertaalt al twintig jaar reisboeken en reisgidsen. Hij reist voor de Dominicusreeks binnen en buiten de gebaande paden van Frankrijk, het Middellandse-Zeegebied en Midden-Europa. Daarnaast werkt hij als reisjournalist, redacteur en fotograaf. Onmisbare metgezel op zijn omzwervingen is medefotograaf en chauffeuse Bonnie Posner.

De 'nieuwe' deelstaten van Duitsland zijn een verrassing voor wie het land al denkt te kennen. Dresden is uit zijn as herrezen als een echte cultuurmetropool. Je kunt er kiezen uit musea en klassieke muziek van wereldniveau, maar er is bovendien een bruisend alternatief uitgaansleven. Leipzig heeft een reputatie vanwege moderne kunst, maar het is ook dé plek voor wie gewoon wil winkelen en genieten van de goede dingen van het leven. En ook voor wie de plaats al eerder bezocht heeft, is er altijd wel iets nieuws te vinden. Beide steden zijn ontspannen, ruim opgezet en hebben bijzondere natuur binnen handbereik, deels zelfs binnen de stadsgrenzen: ideaal voor wie wil wandelen of fietsen. Heel nieuw is het gebied trouwens niet: het oude en het jonge verleden zijn niet weggepoetst en gepleisterd, maar bepalen nog vaak de sfeer, en 'sfeer' is er in allerlei soorten en maten. Je vindt makkelijk een inwoner die wil uitleggen hoe het nu écht was, al heeft iedereen zijn eigen verhaal. De streek is niet in het verleden blijven hangen.

Veel Nederlanders verblijven in het nabijgelegen Ertsgebergte (met zijn kersttradities), de unieke Sächsische Schweiz of het landelijke Oberlausitz. Ook deze gebieden krijgen daarom hun eigen hoofdstukken, met aandacht voor plaatsen als Bautzen, Freiberg en Annaberg.

Deze handige gids – gelardeerd met kaderteksten, handige kaarten en plattegronden, praktische informatie en mooie foto's – helpt je om je eigen weg te vinden in het verleden en heden van dit bijzondere deel van Duitsland.

DOMINICUS
• STEDENGIDSEN •

www.dominicus.info

